Nr. 156. Śmigiel, środa 12 lipca 1922. Rok 32.

ORĘDOWNIK ŚMIGIELSKI

Wychodzi codziennie z wyjątkiem świąt. — Przedpłata miesięcznie z przynoszeniem 260 mk., W agencjach miesięcznie 240 mk. Numer pojedyńczy 15 mk. niedzielny 20 mk. TELEFON nr. 65 Skrzynka poczt. 13.

OGŁOSZENIA STAROSTWA, KOMISARJATÓW, MAGISTRATÓW ORAZ WŁADZ POLICYJNYCH SĄ PRAWOMOCNE.

Cena ogłosz.: za 1-łam. wiersz petyt. 30 mk., w części urzędowej lub reklamowej 60 mk. Adr. Admin. i Red. Śmigiel - Wielkopolska. Poczt. kont. czek. A. Klóskowski w Poznaniu nr. 200 363, w Wrocławiu (Breslau) nr. 7283.

CZĘŚĆ URZĘDOWA.

Niniejszem podaję do wiadomości, że agentura krajowego Ubezpieczenia Ogniowego, Krajowego Ubezpieczenia na życie i Krajowego Ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilno prawnej została z dniem 1. lipca 1922 r. powierzona p. burmistrzowi Pitule z Wielichowa.

Śmigiel, dnia 7.VII. 1922 r.

Starosta. Kopczyński.

Obwieszczenie w przedmiocie podatku od wzbogacenia się.

Dnia 9-go czerwca 1922 r. zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rz. P. Nr. 42 poz. 357 rozporządzenie wykonawcze Ministra Skarbu do ustawy z dnia 31 marca 1922 r. o podatku od wzbogacenia się, które ujawniło się przez nabycie nieruchomości i przez spłatę długów hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz 238).

Podatkowi temu podlegają:

1. osoby fizyczne tudzież podlegające podatkowi przemysłowemu na r. 1922 osoby prawne, o ile jedne i drugie były w dniu ogłoszenia ustawy t. j. w dn. 28 kwietnia 1922 r. właścicielami gruntów, placów i budynków, położonych na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej, a nabytych w drodze odpłatnej w czasie od 1 stycznia 1918 r. do dnia 28 kwietnia 1922 r.;

2. osoby fizyczne, które w okresie czasu od dnia 1 stycznia 1918 r. do dnia 28 kwietnia 1922 r. spłaciły częściowo lub w całości wierzytelności, obciążające hipotekę nieruchomości do tych osób należących, przyczem obowiązek podatkowy ciąży na powyższych osobach niezależnie od tego, czy w dniu ogłoszenia ustawy, t. j. w dniu 28 kwietnia 1922 r. były one jeszcze właścicielami nieruchomości, obciążonych spłaconą wierzytelnością hipoteczną, czy też nie;

3. spadki wakujące (nieobjęte) po osobach fizycznych, wyżej określonych, przyczem i obowiązek podatkowy określa się według obowiązku podatkowego spadkodawcy.

Osoby zwolnione od podatku wyszczególnione są w art. 2 ustawy.

Podatek oblicza się według następującej tabeli:

A. Dla osób, które nabyły nieruchomości:

Rok nabycia nieruchomości	Cena kupna	Podatek wynosi	Rok nabycia nieruchomości	Cena kupna	Podatek wynosi
1918 r.	ponad 20.000 do 100.000 Mk.	50% ceny kupna	I półr. 1921 r.	ponad 400.000 do 2.000.000 Mk.	20% ceny kupna
„	„ 100.000 „ 200.000 „	62,5% „ „	„	„ 2.000.000 „ 4.000.000 „	25% „ „
„	„ 200.000 „ 300.000 „	75% „ „	„	„ 4.000.000 „ 6.000.000 „	30% „ „
„	„ 200.000 „ 400,000 „	87,5% „ „	„	„ 6.000.000 „ 8.000.000 „	35% „ „
„	„ 400.000	100% „ „	„	„ 8.000.000	50% „ „
1919 r.	ponad 50.000 do 250.000 Mk.	40% ceny kupna	II półr. 1921 r. i 1922 r. do dn. 28/IV tegoż roku	ponad 1.000.000 do 5.000.000 Mk.	10% ceny kupna
„	„ 250.000 „ 500.000 „	50% „ „	„	„ 5.000.000 „ 10.000.000 „	12,5% „ „
„	„ 500.000 „ 850.000 „	60% „ „	„	„ 10.000.000 „ 15.000.000 „	15% „ „
„	„ 750.000 „ 1.000.000 „	70% „ „	„	„ 15.000.000 „ 20.000.000 „	17,5% „ „
„	„ 1.000.000	80% „ „	„	„ 20.000.000	20% „ „
1920 r.	ponad 250.000 do 1.250.000 Mk.	30% ceny kupna			
„	„ 1.250.000 „ 2.500.000 „	37,5% „ „			
„	„ 2.500.000 „ 3.750.000 „	45% „ „			
„	„ 3.750.000 „ 5.000.000 „	52,5% „ „			
„	„ 5.000.000	60% „ „			

B. Dla osób, które spłaciły długi hipoteczne:

Suma spłaconej wierzytelności hipotecznej	Podatek wynosi, o ile spłata nastąpiła w roku				
	1918	1919	1920	I p. 1921	II półr. 1921 i 1922 do 28/IV
ponad 15.000 do 75.000 mk.	40 proc.	80 proc.	140 proc.	200 proc.	250 proc.
„ 75.000 „ 150.000 „	50 „	100 „	175 „	250 „	312,5 „
„ 150.000 „ 225.000 „	60 „	120 „	210 „	300 „	375 „
„ 225.000 „ 300.000 „	70 „	140 „	245 „	350 „	437,5 „
„ 300.000 „	80 „	160 „	280 „	400 „	500 „

Na mocy art. 4 ustawy wszyscy płatnicy, z wyjątkiem właścicieli gospodarstw rolnych o obszarze do 43 ha, obowiązani są przypadający od nich według powyższej skali podatek sami obliczyć i wpłacić pierwszą ratę (połowę) w ciągu miesiąca, licząc od dnia następnego po ogłoszeniu rozporządzenia wykonawczego do ustawy t. j. natychmiast a drugą ratę (połowę) w ciągu następnych 6-ciu tygodni t. j. do dnia 20 sierpnia 1922 r.

Podatek należy wpłacić do tej kasy skarbowej, w której okręgu położona jest nieruchomość nabyta wzgl. obciążona spłaconą wierzytelnością lub na rachunek tej kasy do innej kasy skarbowej, Pocztowej Kasy Oszczędności, Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej, Polskiego Banku Krajowego, oraz krajowych banków dewizowych i oddziałów wymienionych instytucji, znajdujących się na obszarze Rzeczypospolitej.

Nadto winni płatnicy we wspomnianym 72-dniowym terminie t. j. do dnia 20 sierpnia 1922 r. złożyć przez Urząd Skarbowy Izbie Skarbowej, w której okręgu położona jest nieruchomość nabyta wzgl. obciążona spłaconą wierzytelnością, szczegółowe obliczenie podatku wraz z dowodem jego uiszczenia. W obliczeniu tem należy pod rygorem art. 99 ustawy z dn. 16 lipca 1920 r. o państw. podatku dochodowym i podatku majątkowym (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550) określić dokładnie nieruchomość nabytą, termin i cenę nabycia, osobę od której ją nabyto, tudzież zamieścić wiadomości o tem: kiedy, gdzie i w jakiej kwocie pobrano opłatę stemplową (należytość prawną) od aktu nabycia nieruchomości wzgl. jeżeli przedmiotem podatku jest spłata wierzytelności — podać sumę tej wierzytelności, czas jej spłacenia oraz określić nieruchomość, obciążoną spłaconą wierzytelnością.

Wspomniane obliczenia, składane przez płatników, nie mogą być podstawą do nakładania kar, przewidzianych w obowiązujących ustawach o opłatach stemplowych (należytościach) za fałszywe wpisanie do aktu kupna i sprzedaży ceny nabycia nieruchomości.

Niewpłacone w terminach płatności kwoty podatku będą ściągnięte przymusowo wraz z kosztami egzekucyjnemi i odsetkami za zwłokę w wysokości 5% miesięcznie.

Płatnicy, wspomniani w art. 2 p. b), e), f), ustawy, zwolnieni od podatku fakultatywnie (warunkowo), winni w ciągu 2-ch miesięcy po ogłoszeniu ustawy t. j. natychmiast złożyć do właściwej Izby Skarbowej prośbę o uwolnienie wraz z dokumentami, stwierdzającymi stan faktyczny okoliczności, uzasadniające ich zwolnienie.

Płatnicy, należący do kategorji właścicieli gospodarstw rolnych o obszarze do 43 ha, są zwolnieni od obowiązku obliczenia sobie podatku, należny podatek wymierzy im Izba Skarbowa i zawiadomi ich o tem za pomocą nakazów płatniczych.

Śmigiel, dnia 6. lipca 1922 r.

Urząd Skarbowy
podatków bezpośredn. i opł. skarb.
Jasiński, kierownik urzędu.

Premje i odznaczenia.

Za dobre hodowanie koni otrzymali ze strony powiatu następujący właściciele koni, **premje:**

1. Flieger Szczepan	gosp.,	Sączkowo	20.000	mk.
2. Schwarz Marceli	„	Poladowo	8.000	„
3. Duda Michał	„	Żegrówko	8.000	„
4. Kasperczak Ignacy	„	Brońsko	8.000	„
5. Rota Jan	„	Czacz	6.000	„
6. Lewandowski Fr.	„	„	6.000	„
7. Nowak Leon	„	Żegrówko	6.000	„
8. Marach Wawrzyn	„	Czacz	6.000	„
9. Bock Ernest	„	Pruszkowo	20.000	„
10. Woźna Marjanna	gospodyni	Kamieniec	8.000	„
11. Biegański Józef	gosp.,	Śniaty	8.000	„
12. Bereszyński Antoni	„	Lubiechowo	8.000	„
13. Franek Benon	„	Borek	6.000	„
14. Dudziński Piotr	„	Gradowice	6.000	„
15. Banach Szczepan	„	Kamieniec	6.000	„
16. Szymkowiak Michał	„	Dębsko	6.000	„

Ze strony Wielkopolskiej Izby Rolniczej otrzymali **wolne świadectwa stanowienia:**

1. Skoracki Adam	gospodarz	Białcz Nowy
2. Łabiński Wawrzyn	„	Przysieka Stara
3. Lorenz Jan	„	Poladowo
4. Kubiak Wojciech	„	Koszanowo
5. Cichoszewski Marcin	„	Poladowo
6. Rauhut Paweł	„	Brońsko
7. Styziński Andrzej	„	Przysieka Stara
8. Schwarz Marceli	„	Poladowo
9. Kasperczak Ignacy	„	Brońsko
10. Olejniczak	„	Karśnice (dyplom II. kl.)
11. Woźna Marjanna	gospodyni	Kamieniec
12. Matyaszczyk St.	gospodarz	Wielichowo
13. Kuleczka Antoni	„	„
14. Matysiak Stanisław	„	Jaskółki
15. Mądry Michał	„	Lubiechowo
16. Kaczmarek Adam	„	Łubnica
17. Dopiera Walenty	„	Gradowice
18. Śledź Piotr	„	„
19. Biegański Józef	„	Śniaty

Wymienione osoby, które są uprawnione do odbioru pensji wzywam, by takowe w przeciągu 14 dni w Powiatowej Kasie Komunalnej w miejscu odebrali.

Śmigiel, dnia 10. lipca 1922 r.

Przewodniczący wydziału powiat.

Kopczyński.

CZĘŚĆ NIEURZĘDOWA,

za którą Redakcja bierze odpowiedzialność.

Dalsze przesilenie.

Warszawa, 10-go lipca

Stosownie do sobotniej uchwały stronnictw większości centrowo - prawicowej wczoraj przed południem odbywały się ze stronnictwami lewicy rozmowy, mające na celu porozumienie się w sprawie utworzenia Rządu.

Stronnictwa lewicy odmówiły wejścia w porozumienie.

O godz. 6-tej wieczorem przedstawiciele stronnictw prawicowo - centrowych zebrali się w Sejmie na wspólne posiedzenie, z którego wydało następujący komunikat:

„Stronnictwa, które odmówiły votum zaufania rządowi p. Artura Śliwińskiego, po wyczerpaniu środków, zmierzających do utworzenia rządu porozumienia z resztą stronnictw, ustaliły zgodną podstawę szybkiego zlikwidowania przesilenia“.

O uchwale tej zawiadomiono p. Marszałka Sejmu.

Dwukrotnie w ciągu dnia wczorajszego, o godz. 11 zrana i 7 wieczór, zjawiał się wczoraj naczelnik Kancelarji cywilnej p. Naczelnika Państwa, p. Car, pytając, kiedy nadejdzie odpowiedź na pismo p. Naczelnika Państwa do p. Marszałka w sprawie inicjatywy w tworzeniu Rządu.

P. Marszałek oświadczył, że odpowiedzi udzieli Komisja Główna, której zwołanie jest celowe dopiero po naradach stronnictw.

Posiedzenie Komisji Głównej miała się odbyć we wtorek po południu.

Z powodu odwołania wtorkowego posiedzenia Sejmu poseł Rataj zażądał zwołania Konwentu Senjorów, który zebrał się też o 5-tej i zadecydował, że najbliższe posiedzenie Sejmu odbędzie się we czwartek, a głosowanie nad ordynacją wyborczą w piątek.

Prezydjum Związku Ludowo-Narodowego wzywa wszystkich swoich posłów do stawienia się we czwartek o 11 rano w klubie poselskim.

Pod koniec posiedzenia poseł Marjan Seyda zaznaczył, że wybory odbyć się muszą w październiku bezwarunkowo.

Posiedzenie Komisji Głównej zostało odłożone na jutro po południu. Grupy umiarkowane zrezygnowały z posiedzenia Komisji w poniedziałek ze względu na nieobecność działaczy lewicowych.

Krążą pogłoski, że wśród kół prawicowych przeważa zdanie, iż Komisja Główna winna zwrócić się z ponowną prośbą do Naczelnika Państwa o skorzystanie z prawa inicjatywy.

Jak podaje „Kurjer“ poseł ks. Kaczyński, przywódca Ch. Dem., oświadczył przedstawicielowi tego pisma, że chwilowe nieporozumienia między centrum a prawicą usunięto całkowicie i że obecnie panuje tam zupełna jednolitość poglądów. Stronnictwa prawicy i centrum dokładać będą wszelkich starań, aby w końcu dojść do kompromisu z lewicą. Dotychczas jednak stronnictwa lewicowe odmawiają udziału w jakichkolwiek konferencjach z przedstawicielami centrum i prawicy. Według pogłosek na kandydata na premjera ma być wysunięty przez prawicę poseł Korfanty.

Ruch cegielniany w Polsce.

Ruch budowlany w obecnych czasach jest bardzo u nas ograniczony. Budują się tylko budynki wiejskie, gmachy użyteczności publicznej, wznoszone przez państwo lub instytucje komunalne, oraz budowle specjalne, dla celów przemysłowych, handlowych i t. d.

Domy mieszkalne w miastach, z wyjątkami, o których nie warto wspominać, nie buduje się wcale. Rzecz to zupełnie zrozumiała wobec przestarzałych noweli ustawy o „ochronie lokatorów“. Tym sposobem rozwój miast jest zupełnie wstrzymany, a stolica nie staje się tym ważnym punktem europejskim, którym mogłaby być bezsprzecznie.

Hygiena mieszkań upada coraz więcej, domów mieszkalnych w miastach ubywa. Aby domy powstawały, budujący musi mieć w tem własny interes i zaufanie, że mu nie odbiorą całego dochodu i nie każą do inwestycji dopłacać. Materjału ogniotrwałego do budowy możemy mieć ilość dostateczną, jeśli go natomiast chwilowo braknie, to nie dowód, żebyśmy go wyprodukować nie mogli.

Obecnie każdy przemysł, a więc i cegielniany ze względu na warunki ekonomiczne nie może produkować towaru na zapas, a może wytwarzać tylko tyle, na ile ma natychmiast zbyt i to zagotówkę. Z tego względu wysokość produkcji cegły nie odpowiada zdolności wytwórczej instalacji, ale wysokości zapotrzebowania. Zdolność wytwórcza jest znacznie wyższą od zapotrzebowania i z tego względu nie należy się obawiać, że, gdy kiedyś znikną sztuczne przeszkody ruchu budowlanego, zbraknie dla niego cegły. Niezawodne wtedy uruchomione zostaną nieczynne obecnie cegielnie, które czekają na warunki normalne, zaś cegielnie będące w ruchu powiększą produkcję do wysokości, na jaką tylko pozwalają ich instalacje.

Dokładnej statystyki obecnej produkcji cegły brak, jednakże z pewnem przybliżeniu można powiedzieć, że sieć cegielni podwarszawskich, która przed wojną produkowała około 300.000.000 sztuk rocznie, produkuje w roku bieżącym około 70.000.000 sztuk czyli niepełnych 24 proc.

Dawna Kongresówka produkowała około miljarda sztuk, a cegielnie całej Rzeczypospolitej mogłyby wydać 2 miljardy przeszło cegieł. Odpowiadałoby to mniej więcej 80 sztukom cegieł na mieszkanie.

Dla porównania przytoczyć należy, że Niemcy w 1906 r. produkowały 26 miljardów cegieł przy 65 miljonach mieszkańców, co czyni około 400 cegieł na mieszkańca. Biorąc jednak pod uwagę gęstość sieci kolejowych w Niemczech i możność dowozu cegieł do każdego miejsca, czego brak u nas, a także stan uprzemysłowienia widzimy, że obawy braku cegły u nas narazie niema. Nie stawiajmy tylko sztucznych przeszkód ruchowi budowlanemu, a brak materjału na przeszkodzie nie stanie.

KRONIKA.

KALENDARZYK

Dziś: Pelagji
Jutro: Jana Gwalberta
Wschód słońca 4,36, zachód 20,02.
Długość dnia 16,48. Ubyło 0,44.

Ćwiczenia Ochotniczej Straży pożarnej odbędą się w środę, dnia 12 lipca o godz. 7-mej wieczorem.

W sprawie pomocy dla jen. Iwaszkiewicza. Do Lwowa nadeszła wiadomość o krytycznem położeniu jen. Iwaszkiewicza, który ciężko chory leży w jednym ze szpitali warszawskich. Z inicjatywy prezydenta Lwowskiej Izby Rękodzielniczej p. Schirmera odbyło się wczoraj liczne zebranie przedstawicieli wszystkich sfer miasta, na którem po przypomnieniu przez szereg mówców wybitnych zasług, położonych przez jen. Iwaszkiewicza w czasie wojny o przynależność Lwowa i kresów do Macierzy, oraz po przemówieniu katastrofalnego położenia, w którem się obecnie jen. Iwaszkiewicz znajduje, wybrano komitet, którego zadaniem będzie jaknajrychlejsze osobiste zetknięcie się z jen. Iwaszkiewiczem w Warszawie i ewentualne sprowadzenie go do Lwowa celem umieszczenia w jednym z tutejszych sanatorjów. Jen. Iwaszkiewicz, dotknięty ciężką chorobą raka w głowie, wyraził życzenie, by w razie śmierci zwłoki jego spoczęły na cmentarzu obrońców Lwowa.

Nowy dworzec w Krakowie. W najbliższym tygodniu nastąpi otwarcie nowego dworca krakowskiego t. zw. Zachodniego oddano go do użytku publiczności. Otwarty on będzie codzień od godz. 7 do 10 w nocy. W budynku stacyjnym umieszczone będą kasy osobowe, bagażowe i poczekalnie z bufetem.

Z dworca tego wychodzić będą jedynie pociągi w kierunku zachodnim. W najbliższym czasie zamierza Dyrekcja kolei krakowskiej utworzyć specjalnie dla pociągów kolejowych z G. Śląska stację w Podgórzu Płaszowie, którą w tym celu zamierza odpowiednio rozszerzyć.

Wydalenie. „Deutsche Rundschau“ donosi, że z Bydgoszczy wydalony został baron von Nesselrode, obywatel niemiecki, które zajmował kierujące stanowisko w Niemieckiej Spółce Rolniczej Zakupu i Sprzedaży. Jako powód wydalenia podano działalność polityczną.

Proces komunistów. Prokuratorja przy Sądzie Okręgowym opracowła akt oskarżenia przeciw przywódcom organizacji komunistycznej w Poznaniu i b. Zaborze Pruskim, a mianowicie przeciw Czesławowi Porankiewiczowi, Henrykowi Kossowskiemu i Oskarowi Schwabowi. Akt oskarżenia zarzuca im zdradę stanu i należenie do partji komunistycznej, która dąży do obalenia istniejącego w Polsce ustroju państwowego. Ze względu na wakacje sądowe rozprawa przeciw komunistom odbędzie się dopiero w październiku.

Telegramy.

Ordynacja wyborcza dla Śląska.

Katowice, 10. 7. (A. W.) Na dzisiejszem posiedzeniu Naczelnej Rady Ludowej uchwalono przyjęcie projektu ordynacji wyborczej dla G. Śląska. Zgodzono się wszystkimi głosami przeciw 3 na ustanowienie 3 okręgów wyborczych. Projekt odnośny ma być przedstawiony centralnym władzom do zatwierdzenia.

Oprawcy wstrzymują wyrok.

Paryż, 10. 7. (Pat. Rad.) „Times“ dowiaduje się, że sowjety zadecydowały wstrzymać na razie wykonanie wyroków, skazujących duchownych na karę śmierci.

Groźby Bawarji.

Berlin, 10. 7. „Deutsche Allgemeine Zeitung“ ogłasza rozmowę swego współpracownika z bawarskim prezydentem ministrów hr. Lerchenfeldem w sprawie ustawy o ochronie republiki. Lerchenfeld oświadczył, iż Bawarja gotowa jest poczynić zarządzenia potrzebne do ochrony prezydenta Rzeszy i Rządu konstytucyjnego, musi się jednak jak najergicznej zastrzedz przeciwko zarządzeniom Rządu Rzeszy, sięgających głęboko w uprawnienia państw związkowych. Następnie oświadczył się hr. Lerchenfeld kategorycznie przeciwko planowanej państwowej policji kryminalnej, widzi w niej usiłowanie partji lewicowych do opanowania także Bawarji.

Lud bawarski musiałby, kończył Lerchenfeld, popaść w rozpacz jeśliby się znalazł Reichstag, któryby uchwalił ustawę o ochronie Republiki w jej obecnem brzmieniu. Niechaj Berlin się wystrzega wpędzić lud bawarski w ostateczność.

Redaktor: Julian Tyczka, Śmigiel.
Właściciel i wydawca: A. Klóskowski, Poznań 3.
Czcionkami drukarni Klóskowskiego w Śmiglu.